

رسمي جريده

۳

د افغانستان اسلامي
جمهوری اسلامی

د افغانستان اسلامي
جمهوريت

شماره : (۱۶۸۳۸)

گڼه : (۱۶۸۳۸)

تاریخ : ۱۳۸۵/۱۰/۲۸

نېټه : ۱۳۸۵/۱۰/۲۸

محترم سرور دانش
وزیر عدلیه !

د عدلیې وزیر محترم
سرور دانش !

قانون صحت عامه را که به اساس
مصوبه شماره (۳۴)
مؤرخ ۱۳۸۵/۱۰/۱۸ شورای
وزیران بداخل (۸) فصل و
(۳۴) ماده تصویب گردیده و از
جانب ما بحیث فرمان تقنینی
شماره (۹۷) مؤرخ
۱۳۸۵/۱۰/۲۷ توشیح گردیده
است به شما ارسال شد تا به نشر
آن در جریده رسمی اقدام نمائید .

د عامې روغتیا قانون چې د وزیرانو
د شوري د ۱۳۸۵/۱۰/۱۸ نېټې
(۳۴) گڼې مصوبې پر بنسټ ، په
(۸) فصلونو او (۳۴) مادو کې
تصویب شوی دی او زموږ لخوا د
۱۳۸۵/۱۰/۲۷ نېټې (۹۷) گڼې
تقیني فرمان په توگه توشیح
شوی دی ، تاسو ته درواستول شو
خوې په رسمي جریده کې په
خپرولو اقدام وکړئ .

حامد کرزی

رئیس جمهوری اسلامی

افغانستان

حامد کرزی

د افغانستان داسلامي جمهوريت

رئیس

د عامې روغتیا د قانون د
توشیح په هکله، د افغانستان د
اسلامي جمهوریت د رئیس
فرمان

فرمان
رئیس جمهوري
اسلامي افغانستان در مورد
توشیح قانون صحت عامه

ګڼه : (۹۷)

نېټه : ۱۳۸۵/۱۰/۲۷

شماره : (۹۷)

تاریخ : ۱۳۸۵/۱۰/۲۷

لومړۍ ماده :

د افغانستان د اساسي قانون د (۷۹) مادې د حکم له مخې د عامې روغتیا قانون چې د وزیرانو د شورې د ۱۳۸۵/۱۰/۱۸ نېټې (۳۴) ګڼې مصوبې پر بنسټ ، په (۸) فصلونو او (۳۴) مادو کې تصویب شوی دی ، د تقنیني فرمان په توګه توشیح کوم .

دوه یمه ماده :

د ۱، ۱، ج د عدلیې وزیر او په پارلماني چارو کې د دولت وزیر موظف دي ، دغه قانون د ملي شورې د لومړنۍ غونډې د جوړېدو

ماده اول :

به تاسی از حکم ماده (۷۹) قانون اساسی افغانستان قانون صحت عامه را که به اساس مصوبه شماره (۳۴) مؤرخ ۱۳۸۵/۱۰/۱۸ شورای وزیران بداخل (۸) فصل و (۳۴) ماده تصویب گردیده است ، به حیث فرمان تقنینی توشیح میدارم .

ماده دوم :

وزیر عدلیه ج، ۱، ا و وزیر دولت در امور پارلمانی موظف اند این قانون را در خلال (۳۰) روز از تاریخ انعقاد نخستین جلسه

رسمي جریده

۵

له نېټې څخه د (۳۰) ورځو په ترڅ کې ملي شوري ته وړاندې کړي .
دريمه ماده :
دغه تقينې فرمان د توشېح له نېټې څخه نافذ او په رسمي جریده کې دې خپور شي .

شورای ملی به شورای ملی تقدیم نمایند .
ماده سوم :
این فرمان تقينی از تاریخ توشیح نافذ و در جریده رسمی نشر گردد .

حامد کرزی
رئيس جمهوری اسلامی
افغانستان

حامد کرزی
د افغانستان د اسلامي جمهوریت
رئيس

رسمي جريده

٦

فهرست مندرجات

قانون صحت عامه

فصل اول

احكام عمومي

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>	<u>ماده</u>
١.....	مبنى	ماده اول:
٢.....	عرضه رايگان خدمات طبي	ماده دوم:
٣.....	فعاليت متشبهين خصوصي	ماده سوم:
٣.....	همكاري ادارات	ماده چهارم:
٤.....	وظايف اساسي وزارت صحت عامه	ماده پنجم:
٦.....	اداره خدمات طبي	ماده ششم:
٧.....	مراقبت از عرضه خدمات طبي	ماده هفتم:
٨.....	توسعه مؤسسات صحي	ماده هشتم:

فصل دوم

فعاليت هاي طبي و دوا سازي

٩.....	اجازه فعاليت	ماده نهم:
١٠.....	حفظ اسرار طبي	ماده دهم:
١٠.....	عرضه كمك هاي اوليه طبي	ماده يازدهم:
١١.....	ارتقاي سطح دانش مسلكي	ماده دوازدهم:

رسمي جریده

۷

۱۱.....	همکاری ادارات و اشخاص	ماده سیزدهم:
۱۲.....	فعالیت های طبی شخصی	ماده چهاردهم:
۱۲.....	تخلف از انجام وظایف	ماده پانزدهم:

فصل سوم

خدمات وقایوی و معالجوی

۱۳.....	تأمین خدمات طبی	ماده شانزدهم:
۱۳.....	وظایف مؤسسات صنعتی	ماده هفدهم:
۱۴.....	عرضه کمک های عاجل	ماده هجدهم:
۱۴.....	استفاده از مواد دوايي مجاز	ماده نوزدهم:
۱۵.....	اخذ موافقه عملیات جراحی	ماده بیستم:
۱۶.....	تدابیر اجباری صحی	ماده بیست و یکم:
۱۶.....	لایحه عرضه خدمات طبی	ماده بیست و دوم:

فصل چهارم

حمایه طفل و مادر

۱۷.....	تدابیر صحی طفل و مادر	ماده بیست و سوم:
۱۸.....	تأمین شرایط صحی برای اطفال	ماده بیست و چهارم:

فصل پنجم

عرضه خدمات طب وقایوی و ضد وبائی

(اپیدیمولوژیکی)

- ماده بیست و پنجم: رعایت دساتیر وقایوی ۱۹
- ماده بیست و ششم: تبلیغات وقایوی ۲۰

فصل ششم

امور مواد دوائی (فارمسی)

- ماده بیست و هفتم: عرضه و استعمال مواد دوائی و لوازم طبی ۲۱
- ماده بیست و هشتم: تثبیت مؤثریت دوائی..... ۲۲
- ماده بیست و نهم: تنظیم امور ادویه..... ۲۲

فصل هفتم

ارزیابی طبی

- ماده سی ام: کمیسیون ارزیابی طبی ۲۳
- ماده سی و یکم: ارزیابی عدلی طبی..... ۲۴

فصل هشتم

احکام متفرقه

- ماده سی و دوم: اهمال و غفلت ۲۴
- ماده سی و سوم: مقررہ ها ۲۵
- ماده سی و چهارم: انفاذ ۲۵

رسمي جریده

۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دعامي روغتيا قانون

لومړی فصل

عمومي حکمونه

قانون صحت عامه

فصل اول

احکام عمومي

مبني

لومړۍ ماده :

دغه قانون د اساسي قانون په دوه پنځوسمه ، دري پنځوسمه او څلورپنځوسمه ماده کې د درج شوو حکمونو په رڼا کې د ناروغيو د وقايې او درملني او د هېواد اتباعو ته د وړيا روغتيايي خدمتونو د برابرولو ، د طبي خدمتونو او د خصوصي روغتيايي مرکزونو د تأمينولو او پراخولو او د طبي خدمتونو د مناسبې وړاندې کېدنې ، د فردي او د ژوند د چاپېريال د ساتنې او ښه والې ، د ساري ناروغيو له پراخېدو څخه د مخنيوي

مبني

ماده اول :

این قانون در روشنی احکام مندرج مواد پنجاه و دوم ، پنجاه و سوم و پنجاه و چهارم قانون اساسی به منظور وقایه و علاج امراض و فراهم نمودن تسهیلات صحی رایگان برای همه اتباع کشور ، تأمین و توسعه خدمات طبی و مراکز صحی خصوصی ، اجرای برنامه های مؤثر صحی در ساحات مختلف صحت عامه اعم از عرضه مناسب خدمات طبی وقایوی و معالجوی ، بهبود حفظ الصحه

او د هغو د له منځه وړلو د مور او ماشوم د ساتنې او د هېواد په تولیدي او خدماتي مؤسسو کې د کار د روغتیايي مناسبو شرایطو د برابرولو په شمول، د روغتیايي اغېزمنو برنامو د اجراء کولو په منظور وضع شوی دی.

د طبي خدمتونو وړيا وړاندې

کول

دوه یمه ماده :

(۱) د عامې روغتیا وزارت د هېواد اتباعو ته د پرگنیزو (کتلوی) ناروغیو، طبیعي پېښو او لومړنیو خدمتونو د وقایې او درملنې وسایل په وړیا توګه تأمینوي .

(۲) د ثانویه معالجوي خدمتونو وړاندې کول د دولت د مالي امکاناتو په محدوده کې، د ټاکلې جرې په بدل کې د اړوند تقنینی سند مطابق صورت مومي .

(۳) بهرنیو اتباعو او د افغانستان په اسلامي جمهوریت کې مېشتو له

فردی و محیط زیست، جلودګیری از شیوع امراض ساری وامحای آن، حمایه صحت طفل و مادر و فراهم نمودن شرایط مناسب صحی کار در مؤسسات تولیدی و خدماتی کشور وضع گردیده است.

عرضه رایگان خدمات

طبی

ماده دوم :

(۱) وزارت صحت عامه برای اتباع کشور، وسایل وقایه و علاج امراض کتلوی، وقایع طبیعی و خدمات اولیه صحی رایگان را تأمین می نماید.

(۲) عرضه خدمات ثانویه معالجوی، در محدوده امکانات مالی دولت در بدل اجرت معین طبق سند تقنینی مربوط صورت می گیرد .

(۳) عرضه خدمات طبی برای اتباع خارجی و اشخاص

رسمي جریده

۱۱

بدون تابعیت مقیم جمهوری اسلامی افغانستان مانند اتباع کشور صورت می گیرد.

فعالیت متشبثین خصوصی

ماده سوم :

وزارت صحت عامه زمینه فعالیت متشبثین خصوصی را در عرضه خدمات صحی فراهم و از امور مربوط آنها مراقبت می نماید .

همکاری ادارات

ماده چهارم :

(۱) حفاظت از صحت فردی و حفظ الصحة محیطی از وظایف اساسی وزارت صحت عامه در تفاهم و همکاری با تمام ادارات دولتی، غیردولتی و اتباع کشور میباشد.

(۲) سره میاشت و سایر مؤسسات اجتماعی در صورت

تابعیت پرته اشخاصو ته د وقایوی او معالجوی طبي خدمتونو وړاندې کول، دافغانستان د اتباعو په شان صورت مومي .

د خصوصی متشبثینو فعالیت

درېمه ماده :

د عامې روغتیا وزارت د روغتیایی خدمتونو د وړاندې کولو په ډگر کې خصوصی متشبثینو ته د فعالیت زمینه برابروي او له اړوندو چارو څخه ئې څارنه کوي .

د ادارو همکاري

څلورمه ماده :

(۱) د فردی او د چاپیریال د روغتیا ساتنه له دولتي او غیر دولتي ادارو او د هېواد له اتباعو سره په همکاری کې د عامې روغتیا وزارت له بنسټیزو دندو څخه دي .

(۲) سره میاشت او نور ټولنیز سازمانونه د نا ځایي پېښو د

رامنخته کېدو په صورت کې ، د هېواد د اتباعو د روغتیا په تأمینولو کې د عامې روغتیا له وزارت سره همکاري کوي .

(۳) د چاپیریال روغتیا ساتنې اړوندې چارې د جلا تقنیني سند په واسطه تنظیمېږي .

د عامې روغتیا وزارت بنسټيزې دندې

پنځمه ماده :

د عامې روغتیا وزارت د هېواد د اتباعو د روغتیا د تأمینولو لپاره لاندې تدبیرونه نیسي :

۱- د مور او ماشوم د روغتیا تأمینولو ته په زیاتې پاملرنې سره د ساري او انتاني ناروغیو د مخنیوي او د خپرېدو د راکمولو په منظور وقایوي تدبیرونه .

۲- د وقایوي او معالجوي طبي خدمتونو د لومړنیو مرستو وړاندې کول .

۳- په دولتي او غیر دولتي ادارو

بروز حوادث غیرمترقبه ، درتأمین صحت اتباع کشور باوزارت صحت عامه همکاري می نمایند.

(۳) امور مربوط به حفظ الصحة محیطی توسط سند جداگانه تنظیم می گردد .

وظایف اساسی وزارت صحت عامه

ماده پنجم :

وزارت صحت عامه جهت تأمین صحت اتباع کشور ، تدابیر ذیل را اتخاذ می نماید:

۱- تدابیر وقایوی به منظور جلوگیری وکاهش شیوع امراض ساری و انتانی با توجه بیشتر به تأمین صحت طفل ومادر.

۲- عرضه کمک های اولیه خدمات طبي وقایوی و معالجوی.

۳- تدابیر جهت تأمین خدمات

رسمي جریده

۱۳

- کې د کارکوونکو لپاره د وقایوي طب او د ژوند چاپیریال د روغتیا سانسې د خدمتونو د تأمینولو لپاره تدبیرونه .
- ۴- د هېواد د اتباعو لپاره د اوبو د رسولو او د څښلو د اوبو د شبکو او د روغتیايي کیفیت لرونکو غذايي توکو څخه څارنه .
- ۵- د روغتیايي ښوونو پر مخ بیول او د فردي سلامتۍ د سطحې د ښه کولو لپاره د معلوماتو او خبرتیا خپرول او له وژونکو ساري ناروغیو څخه وقایه .
- ۶- د روغتیايي آسانتیاوو، کلینیکونو، روغتونونو ، روغتیايي مرکزونو او درملتونونو پراختیا او پرمختیا.
- ۷- د هېواد د اتباعو د روغتیايي اړتیاوو د لرې کولو لپاره د طبي تجهیزاتو او دوايي توکو برابرول او تدارک کول او په دې برخه کې د روغتیايي آسانتیاوو برابرول .
- ۸- د طبي کارکوونکو د روزنې د طب وقایوي و حفظ الصحة محیط زیست برای کارکنان در ادارات دولتی وغیردولتی.
- ۴- مراقبت از شبکه های آبرسانی و آب آشامیدنی و مواد غذایی دارای کیفیت صحی برای اتباع کشور.
- ۵- پیشبرد تعلیمات صحی و اشاعه معلومات و آگاهی جهت بهبود سطح سلامت فردی و وقایه از امراض مهلك ساری.
- ۶- توسعه وانکشاف تسهیلات صحی کلینیک ها ، شفاخانه ها ، مراکز صحی و دواخانه ها .
- ۷- تهیه وتدارک تجهیزات طبي و مواد دوائی جهت رفع نیازمندی های صحی اتباع کشور و فراهم نمودن تسهیلات صحی در زمینه.
- ۸- توسعه و تکامل نظام تربیه

نظام پراختیا او بشپړول ، د طبيبانو د تخصصي سوپي لوړول او د وقایوي او معالجوي طب په مختلفو برخو کې د علمي څېړنو پرمختیا .

۹- د خلکو د تغذۍ په هکله د روغتیا ساتنې (حفظ الصحوي) د علمي اساساتو طرح کول .

۱۰- د ماشومانو او ميندو د امپندواری- د روغتیا د تأمینولو په هکله د روغتیا ساتنې د علمي اساساتو طرح کول .

۱۱- د لومړنیو روغتیايي مرستو او روغتیايي خدمتونو د وړاندې کولو په برخه کې د روغتیايي ستونزو د لرې کولو په منظور ، د دولتي او غیر دولتي تاسیساتو د کوښښونو شریکول .

اداره خدمات طبي د طبي خدمتونو اداره

ماده ششم : شپږمه ماده :

(۱) وزارت صحت عامه و ولایتونو د عامې روغتیا وزارت او د ادارات صحت عامه ولایات

کارکنان طبي، بلند بردن سوپه تخصصي طبيان وانکشاف تحقیقات علمی در ساحات مختلفه طب وقایوی و معالجوی.

۹- طرح اساسات علمی حفظ الصحوی در مورد تغذی مردم .

۱۰- طرح اساسات علمی حفظ الصحوی در مورد تأمین صحت باروری اطفال و مادران.

۱۱- تشریک مساعی تاسیسات دولتي و غیر دولتي به منظور رفع معضلات صحی در ساحه عرضه کمکهای صحی اولیه و خدمات صحی.

اداره خدمات طبي

ماده ششم :

(۱) وزارت صحت عامه و ادارات صحت عامه ولایات

مسؤولیت اداره ، رهنمائی ،
مراقبت وارزیایی عرضه
خدمات صحی همه جانبه وبا
کیفیت را به تمام اتباع
کشور خاصتاً اشخاصیکه
بصورت کتلوی در اماکن
و لیلیه های مؤسسات
تعلیمی و تحصیلی ، تأسیسات
صنعتی، کودکستان ها ،
محابس و توقیف خانه ها
زندگی می نمایند ، بعهدہ
دارند.

(۲)متصدیان اماکن و تأسیسات
مندرج فقره (۱) این ماده
مکلف اند ، از دساتیر
ورهنمودهای صحی
وزارت صحت عامه پیروی
نمایند.

مراقبت از عرضه خدمات

طبی

ماده هفتم :

وزارت صحت عامه پیشبرد

اداری ، د هېواد ټولو
اتباعو په خاصه هغو اشخاصو ته
چې په بنوونیزو او تحصیلي
مؤسسو ، صنعتي تاسیساتو،
وروکتونونو ، محبسونو
او توقیف ځایونو کې په
کتلوي ډول ژوند کوي ،
د هر اړخیزو او با کیفیته
روغتیايي خدمتونو د اداره کولو،
لارښوونې ، څارنې او وړاندې
کولو د ارزو ني مسؤولیت په غاړه
لري .

(۲) د دې مادې په (۱) فقره
کې د درج شوو مکانونو او
تأسیساتو متصدیان مکلف دي، د
عامې روغتیا د وزارت له
دستورونو او لارښوونو څخه پیروي
وکړي .

د طبي خدمتونو له وړاندې

کولو څخه څارنه

اوومه ماده :

د عامې روغتیا وزارت په

هېواد کې د وقایو او درملیزو سالمو خدمتونو د وړاندې کولو او د ساري او انتاني ناروغیو د مخنیوي له نظره د نورو دولتي ادارو او غیر دولتي روغتیايي سازمانونو او خصوصي سکتور د برنامو د پر مخیولو څخه څارنه کوي .

برنامه های سایر ادارات دولتی و سازمان های صحی غیردولتی و سکتور خصوصی را از نظر عرضه سالم خدمات و قایوی و معالجوی و جلوگیری از امراض ساری و انتانی درکشور مراقبت می نماید.

د روغتیايي مؤسسو پراختیا

اټمه ماده :

د روغتیايي مؤسسو پراختیا او پر مختیا او د هغوی د جغرافیائي موقعیت ټاکل د مسلکي طبي کارکوونکو د کافي شمېر په استخدامولو سره د عامې روغتیا وزارت د منل شوو معیارونو او پرمختیايي پلانونو مطابق د اقتصادي، جغرافیايي، نفوسو او نورو ټولنیزو ځانگړنو (مشخصاتو) ته په پام سره صورت مومي .

توسعه مؤسسات صحی

ماده هشتم :

توسعه و انکشاف مؤسسات صحی و تعیین موقعیت جغرافیائی آنها با استخدام تعداد کافي کارکنان مسلکی طبي مطابق معیار های قبول شده و پلان های انکشافی وزارت صحت عامه بانظرداشت خصوصیات اقتصادی، جغرافیائی، نفوس و سایر مشخصات اجتماعی صورت میگیرد.

فصل دوم
فعالیت های طبی و
دواسازی

دوه یم فصل
طبی اود درمل
جوړولو فعالیتونه

اجازة فعالیت

ماده نهم :

(۱) اجازة فعالیت در ساحة طبابت و دواسازی در جمهوری اسلامی افغانستان برای اشخاصی داده می شود که دارای اسناد تحصیلی، اهلیت و کفایت در رشته های اختصاصی مربوط بوده، جوازنامه وزارت صحت عامه را در دست داشته باشند.

(۲) طبیبان و دواسازان خارجی مقیم جمهوری اسلامی افغانستان در صورت ضرورت صرف به اجازة وزارت صحت عامه در رشته های

د فعالیت اجازه

نهمه ماده :

(۱) د افغانستان په اسلامي جمهوریت کې د طبابت او درمل جوړونې په برخه کې د فعالیت اجازه هغو اشخاصو ته ورکول کېږي چې د تحصیلي سندونو، په اړوندو اختصاصي رشتو کې د اهلیت او کفایت لرونکي وي او د عامې روغتیا د وزارت جواز لیک په لاس کې ولري.

(۲) د افغانستان په اسلامي جمهوریت کې مېشت بهرني طبیبان او درمل جوړوونکي، د اړتیا په صورت کې یوازې د عامې روغتیا د وزارت په اجازه د هغوی په

اختصاصی شان با رعایت احکام قوانین نافذ کشور استخدام شده میتوانند.

حفظ اسرار طبي

ماده دهم :

طیبیان وسایر کارکنان طبي مکلف اند، اسرار طبابت را حفظ نمایند.

در صورت بروز امراضی که صحت وسلامت کتله های وسیع مردم را به مخاطره اندازد، آنها مؤظف اند، به مسؤولین مربوط ومقامات ذیصلاح اطلاع دهند.

عرضه کمک های اولیه

طبي

ماده یازدهم :

کارکنان طبي و دواسازی مکلف اند، در راه ها، جاده ها، محلات اجتماعی و منازل برای مردم کمک های

اختصاصی رشتو کې، د هېواد د نافذو قوانینو د حکمونو له په پام کې نیولوسره، استخدامېدای شي.

د طبي اسرارو ساتل

لسمه ماده :

طیبیان او نور طبي کارکوونکي مکلف دي، د طبابت اسرار وساتي .

د هغو ناروغيو د رابر سپره کېدو په صورت کې چې د خلکو د پراخو پرگنو روغتیا او سلامتي له گواښ سره مخامخ کړي، هغوی مؤظف دي، اړوندو مسؤولینو او واکمنو مقامونو ته خبر ورکړي .

د طبي لومړنیو مرستو وړاندې

کول

یو لسمه ماده :

طبي او د درمل جوړولو کار کوونکي مکلف دي، په لارو، واټونو، ټولنیزو ځایونو او کورونو کې خلکو ته طبي

رسمي جریده

۱۹

اوليه طبي را عرضه
نمايند .

ارتقای سطح دانش
مسلكي

ماده دوازدهم :

(۱) کارکنان طبي و دواسازی
مكلف اند، بصورت متداوم
دانش مسلكي و اختصاصی خود
را ارتقاء دهند.

(۲) وزارت صحت عامه مكلف
است ، جهت ارتقای سطح دانش
مسلكي کارکنان طبي مربوط
شرایط وامكانات لازم را فراهم
نماید.

همکاری ادارات و اشخاص

ماده سیزدهم :

ادارات دولتي و غیردولتي
وسایر اتباع کشور مكلف اند،
بانظرداشت امکانات
دست داشته کارکنان طبي را
درجهت انجام وظايف

لومړنۍ مرستې وړاندې
کړي .

د مسلكي پوهې د سطحې
لوړول

دوو لسمه ماده :

(۱) طبي او د درمل جوړولو
کارکوونکي مکلف دي ، په پرله
پسې توگه خپله مسلكي او
اختصاصي پوهه لوړه کړي .

(۲) د عامې روغتيا وزارت مکلف
دی ، د اړوندو طبي کارکوونکو د
مسلكي پوهې د سطحې د لوړولو
لپاره لازم شرایط او امکانات برابر
کړي .

د ادارو او اشخاصو همکاري

د یارلسمه ماده :

دولتي او غیر دولتي ادارې او د
هېواد نور اتباع مکلف دي ، په لاس
کې د شته وو امکاناتو له په پام کې
نيولو سره ، له طبي کارکوونکو
سره د هغوی د اختصاصي

دندو په سر ته رسولو کې همکاري وکړي .
اختصاصی شان همکاري نمايند.

شخصي طبي فعالیتونه

څوارلسمه ماده :

په شخصي کتنځایونو ، کلینیکونو ، روغتونونو ، طبي لابراتوارونو او نورو روغتیايي مرکزونو کې طبي فعالیتونه، د جلا تقنیني سند مطابق تنظیمېږي.

له دندې څخه سر غړونه

پنځلسمه ماده :

که چېرې طبي کارکوونکي د اختصاصي دندو په سر ته رسولو کې سرغړونه وکړي ، د قانون د حکمونو مطابق تر عدلي تعقيب لاندې نیول کېږي .

درېم فصل

وقايوي او معالجوي

خدمتونه

فعالیت های طبي شخصی

ماده چهاردهم :

فعالیت های طبي در معاینه خانه ها ، کلینیک ها ، شفاخانه ها، لابراتوار های طبي و ساير مراکز صحي شخصی طبق سند تقنیني جدا گانه تنظیم میگردد.

تخلف از انجام وظايف

ماده پانزدهم :

هرگاه کارکنان طبي و دواسازی در انجام وظايف اختصاصی مربوط تخلف ورزند ، مطابق احکام قانون مورد تعقيب عدلي قرار می گیرند .

فصل سوم

خدمات وقايوي و

معالجوي

د طبي خدمتونو تامينول

شپاړسمه ماده :

طبي خدمتونه د روغتيايي مؤسسو د شبکو له لارې ټولو خلکو ته د روغتيا د وقايې ، د روغتيا د پياوړتيا ، د روغتيا د راگرځولو ، د ناروغانو د درملنې او بيارغونې په برخو کې د لومړنيو مرستو په وړاندې کولو سره تامينېږي .

د صنعتي مؤسسو دندې

اووه لسمه ماده :

دولتي او د خصوصي سکتور صنعتي مؤسسې مکلفې دي ، چې د عامې روغتيا وزارت له مؤسسو سره په ګډه هڅه د کار د ځای له زيان منېدو ، د حرفوي ناروغيو له پراخېدو څخه د مخنيوي او د کار د وړتيا د بېرته راگرځولو لپاره تدبيرونه ونيسي .

د بېرنيو مرستو وړاندې کول

اتلسمه ماده :

تامين خدمات طبي

ماده شانزدهم :

خدمات طبي برای همه مردم از طريق شبکه های مؤسسات صحتي باعرضه کمک های اوليه در ساحات وقايه صحت ، تقويت صحت ، اعاده صحت ، معالجه مريضان و احیای مجدد تامين می گردد.

وظايف مؤسسات صنعتي

ماده هفدهم :

مؤسسات صنعتي دولتي و سکتور خصوصي مکلف اند ، با تشریک مساعي مؤسسات صحت عامه ، تدابيږی را جهت جلوگیری از صدمات محل کار ، شيوع امراض حرفوي و اعاده قابليت کار اتخاذ نمایند.

عرضه کمک های عاجل

ماده هجدهم :

د ناڅاپي پېښو زیان میندونکو او هغو اشخاصو لپاره چې وضع یې بېرني مرسټي ایجابوي ، د روغتیايي مرستو وړاندې کول له توپیر پرته او د ناروغانو د لومړیتوب په رعایتولو سره ، د ډېرې نېرډې روغتیايي مؤسسې لخوا صورت مومي .

له مجازو دوايي توکو څخه

گټه اخستنه

نولسمه ماده :

طبیان او درمل جوړوونکي، د وقایي، د ناروغیو د تشخیص او درملنې په چارو کې د دندې د ترسره کولو په وخت کې له هغو دوايي توکو څخه گټه اخستلای شي چې د درملو په مجاز لست کې شامل وي .

د جراحي عملیاتو د موافقې

اخستل

شلمه ماده :

عرضه خدمات صحی برای آسیب دیدگان حوادث غیرمترقبه واشخاصیکه وضع آنها ایجاب کمک های عاجل را می نماید، از طرف نزدیکترین مؤسسه صحی بدون نظرداشت تبعیض و مراعات اولویت مریضان صورت میگیرد.

استفاده از مواد دوايي

مجاز

ماده نهم :

طبیان و دواسازان ، حین اجرای وظیفه در امور وقایه ، تشخیص ومعالجه امراض از مواد دوائی استفاده نموده میتوانند که شامل لست ادویه مجاز باشد.

اخذ موافقه عملیات

جراحی

ماده بیستم :

رسمي جریده

۲۳

عمليات جراحی و کاربرد
میتود های تشخیص مغلّق به
منظور تشخیص و معالجه، بعد از
موافقه کتبی مریضان و در
صورتیکه مریض به سن قانونی
خویش نرسیده یا به امراض
عقلی مبتلا باشد، به موافقه
والدین، اقارب یا قایم مقام
قانونی آنها در اسرع وقت
صورت می گیرد.

در وقایع عاجل که تأخیر
در تشخیص و تداوی، حیات
مریض را به خطر مواجه میسازد
و اخذ موافقه والدین، قایم مقام
قانونی یا اقارب وی میسر
نباشد، عمليات جراحی بعد از
تصویب تحریری هیئت طبیبان
معالج بدون موافقه مریض
صورت گرفته می تواند.

تدابیر اجباری صحی

ماده بیست و یکم:

ادارات و مؤسسات صحت عامه

د تشخیص او معالجه په منظور
جراحی عمليات او د پیچلی
تشخیص د میتودونو کارونه د
ناروغانو له لیکلی موافقی وروسته
او په هغه صورت کې چې ناروغ
خپل قانونی سن ته رسېدلی نه وي یا
په عقلي ناروغیو اخته وي، د
والدینو، خپلوانو یا یې د قانونی
قایم مقام په موافقه په لنډ وخت
کې صورت نیسي.

په بېرنيو واقعاتو کې چې په تشخیص
او معالجه کې ځنډ، د ناروغ ژوند
له خطر سره مخامخ کوي او د
ناروغ د والدینو، خپلوانو، یا یې د
قانونی قایم مقام د موافقی اخستل
شوني نه وي، جراحی عمليات د
ناروغ له موافقی پرته، د معالجو
طبیبانو د هیئت له لیکلی تصویب
وروسته صورت موندلای شي.

روغتیایی جبري تدبیرونه

یوویستمه ماده:

د عامې روغتیا ادارې او مؤسسې د

خطرناکو ساري او انتاني ، رواني او په مخدرو موادو د روږدېدو د ناروغيو په وړاندې د خلکو د سلامتی د ساتنې په منظور، ځانگړي وقايوي او معالجوي تدبيرونه نيسي. د لزوم په صورت کې ، پدغو ناروغيو اخته کسان په اجباري ډول بستر او تداوي کېږي .

د طبي خدمتونو د وړاندې کولو

لايحه

دوه ويشتمه ماده :

د هېواد په صنعتي او خدماتي مؤسسو کې د نوو کارکوونکو په شمول د ټولو کارکوونکو لپاره د طبي خدمتونو د وړاندې کولو لايحه او د کارکوونکو د روغتيايي تصديقونو ورکول د عامې روغتيا د وزارت لخوا ترتيبېږي .

به منظور حفظ سلامت مردم درمقابل امراض خطرناک ساري و انتاني ، روانی و اعتياد به مواد مخدر ، تدابير خاص وقايوی و معالجوی را اتخاذ می نمایند. درصورت لزوم مصابين به چنین امراض ، بصورت اجباری بستر و تداوی می گردند.

لايحه عرضة خدمات

طبي

ماده بیست و دوم :

لايحه عرضة خدمات طبي برای تمام کارکنان اعم از کارکنان جدیدالشمول در مؤسسات صنعتی و خدماتی کشور و ارایه تصاديق صحی کارکنان از طرف وزارت صحت عامه ترتیب می گردد.

څلورم فصل

د ماشوم او مور

ساتنه

د ماشوم او مور روغتيايي

تدبيرونه

درويشتمه ماده :

د عامې روغتيا وزارت د ماشوم او مور د روغتيا د ساتنې لپاره د لاندې تدبيرونو په نيولو مکلف دی :

۱- د روغتيايي خدمتونو د مؤسسو، د ماشوم او مور د ساتنې د مرکزونو او زېږنتونونو جوړول .

۲- د اومېندوارو ښځو د کتنو اجراء کول ، د جنين سالمې ودې ته پاملرنه او د طبي لومړنيو مرستو وړاندې کول .

۳- تر يو کلنې سن پورې د نوو زېږېدلو ماشومانو د طبي دوره اي کتنو سر ته رسول .

۴- د روغتيايي مؤسسو د

فصل چهارم

حمایهٔ طفل و

مادر

تدابیر صحی طفل و

مادر

مادهٔ بیست و سوم :

وزارت صحت عامه جهت حمایهٔ صحت طفل و مادر مکلف به اتخاذ تدابیر ذیل می باشد:

۱- ایجاد مؤسسات خدمات صحی، مراکز حمایهٔ طفل و مادر و زایشگاه ها.

۲- اجرای معاینات زنان حامله ، توجه به رشد سالم جنین و عرضهٔ کمک های اولیهٔ طبی.

۳- اجرای معاینات دورهٔ ای طبی اطفال نوزاد تا سن یک سالگی.

۴- رهنمائی خانواده و اتخاذ

سایر تدابیر وقایوی و معالجوی در مورد حمایه طفل و مادر از طریق مسؤولین مؤسسات صحی.

تأمین شرایط صحی برای

اطفال

ماده بیست و چهارم :

(۱) وزارت صحت عامه جهت حفظ صحت و سلامت، تقویه بنیه جسمی و روانی اطفال ، شرایط لازم را در پرورشگاه ها و مکاتب تأمین می نماید.

(۲) حجم درس، کار و نظام درسی اطفال و نوجوانان از طرف وزارت معارف با موافقه وزارت صحت عامه تثبیت می گردد.

(۳) تقسیم اوقات معاینات و مراقبت های صحی اطفال شیرخوار شامل پرورشگاه ها، مکاتب و کودکستان ها توسط وزارت صحت عامه با تشریک مساعی وزارت معارف

مسؤولینو له لاری د کورنی. لاربنوونه او د ماشوم او مور د ساتنی په هکله د نورو وقایوی او معالجوی تدبیرونو نیول .

ماشومانو ته د روغتیایی شرایطو

تأمینول

خلبرپشتمه ماده :

(۱) د عامی روغتیا وزارت ، د ماشومانو د روغتیا او سلامتی ، د جسمی او روانی سټی د پیاوړتیا د ساتلو لپاره په پالنخایونو او بنوونخویو کې لازم شرایط تأمینوي .

(۲) د ماشومانو او تنکیو خوانانو د لوست ، کار او لوستي نظام حجم د عامی روغتیا وزارت په موافقه د پوهني وزارت لخوا تثبیتېري .

(۳) په پالنخایونو ، بنوونخویو او وړکتونونو کې د شاملو شپډو خوړونکو ماشومانو د روغتیایی کتنو او څارنو مهال وېش ، د پوهني وزارت او نورو اړوندو ادارو دکوښښونو په شریکولو سره د

رسمي جریده

۲۷

وساير ادارات ذيربط ترتيب
می گردد.

فصل پنجم

عرضه خدمات طب

وقايوی و ضد وبائی

(ايديمولوژيکي)

عامې روغتيا وزارت په واسطه
ترتيبېږي .

پنځم فصل

د وقايوي او وبايي ضد

(ايديمولوژيکي) خدمتونو

وړاندې کول

رعايت دسـاتـير

وقايوی

ماده بیست و پنجم :

(۱) وزارت صحت عامه، شرایط
مساعد خدمات طب وقايوی و
ضد وبائی را برای مردم با اتخاذ
تدابیر لازم در زمینه تأمین نموده
که امور مربوط توسط سند
تقنینی جداگانه تنظیم
می گردد.

(۲) اتخاذ تدابیر جهت
جلوگیری از آلودگی محیط ،
بهبود شرایط کار و زندگی و
وقایه از امراض ساری ، وظیفه

د وقايوي دستورونو په پام کې

نیول

پنځه ویشتمه ماده :

(۱) د عامې روغتيا وزارت ، خلکو
ته د وقايوي او وبايي ضد خدمتونه
د لازمو تدبيرونو په نېولو سره د
وقايوي او وبايي ضد طب د
خدمتونو مساعد شرایط پدې هکله
تأمینوي او اړوندې چارې ئې د جلا
تقنیني سند په واسطه تنظیمېږي .

(۲) د چاپېريال له ککړتيا څخه
مخنيوی ، د کار او ژوندانه د
شرایطو بڼه کول او له ساري
ناروغيو څخه د وقائي د تدبيرونو

تمام ادارات دولتي و غير دولتي ، مؤسسات صنعتي و سكتور خصوصي مي باشد.

(۳) مراقبت از تطبيق احكام سند تقنيني مربوط به خدمات طب وقايوي وساير دساتير صحي در زمينه از وظائف وزارت صحت عامه و ادارات مربوط آن ميباشد.

(۴) شخصيكه از احكام سند تقنيني و دساتير صحي مندرج فقره (۳) اين ماده تخلف ورزد ، مورد تعقيب عدلي قرار مي گيرد.

تبليغات وقايوي

ماده بيست و ششم :

وزارت صحت عامه مكلف است ، به همكاري وزارت هاي معارف ، فرهنگ و جوانان ، ارشاد ، حج و اوقاف ، سره مياشت ، شاروالي ها وساير مؤسسات خدمات اجتماعي ،

نيول د تولو دولتي او غير دولتي ادارو ، صنعتي مؤسسو او خصوصي سكتور دنده ده .

(۳) په وقايوي روغتيا پورې د اړوند تقنيني سند د حكمونو او پدې برخه كې د نورو روغتيايي دستورونو له تطبيق څخه څارنه ، د عامې روغتيا وزارت او د هغه د اړوندو ادارو له دندو څخه دي.

(۴) هغه شخص چې د دې مادې په (۳) فقره كې د درج شوي تقنيني سند او روغتيايي دستورونو له حكمونو څخه سرغړونه وكړي ، تر عدلي تعقيب لاندې نيول كېږي .

وقايوي تبليغات

شپږ ويستمه ماده :

د عامې روغتيا وزارت مكلف دی ، د پوهنې ، فرهنگ او ځوانانو ، ارشاد ، حج او اوقافو وزارتونو ، سرې مياشتې ، بنسارواليو او د ټولنيزو خدمتونو د نورو مؤسسو په

تبلیغات و قایوی را به اتباع
کشور پخش و نشر نماید.

فصل ششم

امور مواد دوائی

(فارمسی)

عرضه و استعمال مواد دوائی

و لوازم طبی

ماده بیست و هفتم :

(۱) عرضه خدمات دوائی برای
همه مردم توسط دواخانه های
دولتی ، سکتور خصوصی و
مؤسسات قایوی و معالجوی
صورت می گیرد.

(۲) دواخانه های دولتی ، سکتور
خصوصی و مؤسسات و قایوی
و معالجوی مکلف اند ،
صرف مواد دوائی و لوازم طبی
ای را عرضه و استعمال نمایند
که شامل لست ادویه مجاز
باشد .

تشیت مؤثریت دوائی

همکاری ، د هبود اتباعو ته و قایوی
تبلیغات خپاره او نشر کړي .

شپږم فصل

د دوائی (فارمسی) توکو

چارې

د دوائی توکو او طبی لوازمو

وړاندې کول او استعمال

اووه ویشتمه ماده :

(۱) ټولو خلکو ته د دوائی خدمتونو
وړاندې کول ، د دولتي ،
خصوصي سکتور او و قایوی او
معالجوي مؤسسو د درملتونونو په
واسطه صورت مومي .

(۲) د دولتي ، خصوصي سکتور او
و قایوی او معالجوي مؤسسو
درملتونونه مکلف دي ، یوازې
هغه دوائی توکي او طبی
لوازم وړاندې او استعمال
کړي چې د درملو په مجاز لست
کې شامل وي .

د دوائی اغېزمنتوب تشیتول

اته ویشتمه ماده :

د درمل جوړولو د فابریکو په واسطه
د دوايي توکو تولیدول ، د عامې
روغتیا وزارت په اجازه د هغو د
وقایوي او معالجوي
(فارماکولوجیک) اغېزمنتوب له
تثبیت وروسته صورت مومي .

د درملو د چارو تنظیمول

نهه ویشتمه ماده :

په هېواد کې د درملو په غوره
کولو، تولید ، توريد ، وېش ، زېرمه
کولو او معقولې گټې اخستنې پورې
اړوندې چارې د ځانگړي قانون په
واسطه تنظیمېږي .

ماده بیست و هشتم:

تولید مواد دوائی توسط
فابریکات دواسازی ، به اجازه
وزارت صحت عامه بعد از تثبیت
مؤثریت وقایوی و معالجوی
(فارماکولوجیک) آن صورت
می گیرد.

تنظیم امور ادویه

ماده بیست و نهم :

امور مربوط به انتخاب ، تولید،
توريد، توزیع ، تذخیر و
استفاده معقول ادویه در کشور
توسط قانون خاص تنظیم
می گردد.

اووم فصل

طبي ارزونه

د طبي ارزونې کمیسیون

دېرشمه ماده :

(۱) د کار د توان د ضایع کېدو (د

فصل هفتم

ارزیابی طبي

کمیسیون ارزیابی طبي

ماده سی ام :

(۱) به منظور تعیین اندازه

کاري ظرفیت د له لاسه ورکولو، د ناروغۍ د دوام د مودې تثبیتول (له معیوبیت وروسته)، د کاري ظرفیت د مؤقت یا دایمي له لاسه ورکولو، بل کار ته د معیوبینو د شغلي تبدیلی د توصیې او په ناروغانو کې د کاري ظرفیت د بیا راگرځولو د مودې د اوږدېدو د اندازې د ټاکلو په منظور، د عامې روغتیا په وزارت کې د طبي ارزونې واکمن کمېسیون جوړېږي .

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې د طبي ارزونې کمېسیون د فعالیت ډول د کار او ټولنیزو چارو، شهیدانو او معلولینو د وزارتونو په همکارۍ د عامې روغتیا د وزارت په واسطه تنظیمېږي .

(۳) وزارتونه، ادارې او مؤسسې د دې مادې په (۱) فقره کې درج د طبي ارزونې د کمېسیون د نظر په تطبیق او په پام کې نیولو باندې مکلف دي .

ضیاع قدرت کار(ازدست دادن ظرفیت کاری)، تثبیت مدت دوام مریضی (بعد از معیوبیت)، ازدست دادن ظرفیت کاری مؤقت یا دایمي، توصیه تبدیلی شغلي معیوبین به کاردیگر و طول مدت اعاده مجدد ظرفیت کاری در مریضان، کمیسیون ارزیابی طبی باصلاحیت در وزارت صحت عامه ایجاد می گردد .

(۲) طرز فعالیت کمیسیون ارزیابی طبی مندرج فقره (۱) این ماده توسط وزارت صحت عامه به همکاری وزارت کار و امور اجتماعی، شهداء ومعلولین، تنظیم می شود.

(۳) وزارتها، ادارات ومؤسسات مکلف به تطبیق و رعایت نظر کمیسیون ارزیابی مندرج فقره (۱) این ماده می باشند.

عدلي طبي ارزونه

يو دېرشمه ماده :

عدلي طبي ارزونې د هېواد په مرکز او ولايتونو کې د اختصاصي روغتيايي مؤسسو لخوا د پوليسو ، څارنوالۍ يا د محکمې د تصميم پر بنسټ د قانون د حکمونو مطابق صورت مومي .

اتم فصل

متفرقه حکمونه

لتي او غفلت

دوه دېرشمه ماده :

که چېرې طبي مؤظف د ناروغانو په تشخيص او درملنه کې لتي او غفلت وکړي او د ناروغانو د جسمي يا رواني زيان او تاوان سبب شي مرتکب ، مسؤول گڼل کېږي ، د قانون د حکمونو مطابق تر عدلي تعقيب لاندې نيول کېږي .

ارزيابي عدلي طبي

ماده سي و يکم :

ارزيابي هاي عدلي طبي از طرف مؤسسات صحي اختصاصي در مرکز و ولايات کشور به اساس تصميم پوليس ، څارنوالی يا محکمه مطابق به احکام قانون صورت می گيرد.

فصل هشتم

احکام متفرقه

اهمال و غفلت

ماده سي و دوم :

هرگاه مؤظف طبي در تشخيص و تداوی مريضان اهمال و غفلت ورزیده وسبب زيان و خساره جسمي يا روانی مريضان شود ، مرتکب ، مسؤول پنداشته شده ، طبق احکام قانون مورد تعقيب عدلي قرار ميگيرد.

رسمي جریده

۳۳

مقررې

دري دیرشمه ماده :

(۱) د عامې روغتیا وزارت کولی شي د دې قانون د حکمونو د بنه تطبیق په منظور مقررې ترتیب او پراوونه ئې بشپړ کړي .

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو مقررو د حکمونو د سرغړونې په صورت کې ، له سرغړوونکو سره د اړوندو مقررو د حکمونو مطابق چلند کېږي .

انفاذ

څلور دېرشمه ماده :

دغه قانون د توشیح له نېټې څخه نافذ او په رسمي جریده کې دې خپور شي او په نافذېدو سره ئې د ۱۳۶۲/۴/۱۵ نېټې په (۵۳۵) گڼه رسمي جریده کې خپور شوي د عامې روغتیا قانون او د ۱۴۲۲/۶/۱۴ هـ.ق نېټې د (۵۸۲) گڼې فرمان په واسطه نافذ

مقرره ها

ماده سی و سوم :

(۱) وزارت صحت عامه میتواند بمنظور تطبیق بهتر احکام این قانون مقرره ها را ترتیب و طی مراحل نماید.

(۲) در صورت تخلف از احکام مقرره های مندرج فقره (۱) این ماده با متخلفین طبق احکام مقرره های مربوط برخورد صورت می گیرد .

انفاذ

ماده سی و چهارم :

این قانون از تاریخ توشیح نافذ و در جریده رسمی نشر گردد ، با انفاذ آن قانون صحت عامه منتشره جریده رسمی شماره (۵۳۵) سال ۱۳۶۲/۴/۱۵ و قانون صحت عامه نافذ شده توسط فرمان شماره (۵۸۲) مؤرخ ۱۴۲۲/۶/۱۴ هـ.ق و

رسمي جریده

۳۴

شوی د عامې روغتیا قانون او نور سایر احکام مغایر آن ملغی
مغایر حکمونه یې لغو کتل کېږي . پنداشته می شود .